

Retningslinjer ved seksuell trakassering i Realistforeningen

Vedtatt av Realistforeningens generalforsamling 9. november 2022

1. Formål	2
2. Forebygging	2
2.1 Kjennskap til retningslinjene	3
2.2 Varslingsrutiner	3
3. Ved mottak av varsel	4
4. Videre saksgang i håndtering av varsler	5
4.1 Konsekvenser ved brudd	5
4.2 Oppfølging i etterkant	7
4.3 Lagring av informasjon	7
5. Spesielt om utleie	7
6. Definisjoner	7
6.1 Seksuell trakassering	7

1. Formål

Denne handlingsplanens formål er å beskytte alle frivillige i Realistforeningen, og Realistforeningens gjester i alle situasjoner der foreningen og assosierte foreninger verter gjester.

Denne handlingsplanen er først og fremst utviklet for å håndtere seksuell trakassering. Enhver annen form for trakassering er også uakseptabelt. Dersom man opplever trakassering, skal man kunne bruke denne handlingsplanen til å håndtere det.

Endringer i dette dokumentet eller tilhørende varslingsplakat gjøres ved hovedstyrevedtak. Sekretær har fullmakt til å gjennomføre ikke-meningsbærende redaksjonelle endringer av språk og struktur. Hovedstyret plikter å behandle dette dokumentet og varslingsplakaten hvis en internansvarlig i foreningen krever det uten ubegrunnet opphold.

2. Forebygging

Alle foreningens frivillige, ledere og gjester skal føle seg trygge og ivaretatt, til enhver tid.

Dette innebærer at vi skal tilstrebe at alle i lederposisjoner kurses i å håndtere seksuell trakassering og sørge for at alle, særlig den fornærmede parten, alltid skal føle seg velkommen i vår forening.

På alle arrangementer og i hele åpningstiden skal det derfor finnes minst en ansvarshavende person, som bør være edruelig. På eksterne arrangementer vil dette som regel være skjenkemester eller baffelmester, på andre arrangementer en annen ansvarsperson utpekt av arrangør.

Man skal ha noen å vende seg til for å si ifra, det skal være trygt å si ifra, og ethvert varsel skal bli håndtert. Ingen skal miste engasjementet ved å melde fra, ingen skal føle at deres opplevelse ikke tas på alvor.

2.1 Kjennskap til retningslinjene

Det er veldig viktig at *alle* i foreningen kjenner til denne planen. Det er også viktig at alle interne kjenner til hva som kvalifiserer til seksuell trakassering.

Hovedstyret står ansvarlig for vedlikehold og overføring av dette dokumentet. På den måten kan vi sørge for at disse rutinene blir opprettholdt og fulgt.

2.2 Varslingsrutiner

Vi ønsker å ha flere forskjellige personer man kan melde fra til, slik at de som melder fra kan velge den personen de føler seg mest komfortabel med. Det gjør også at man alltid skal ha mulighet til å varsle til en som ikke er den man ble trakassert av. Det er viktig at vi kommuniserer at dersom man er i tvil om man burde varsle eller ikke, så foretrekker vi at man gjør det uansett, og at vi heller tar i mot et varsel for mye enn et varsel for lite.

Som et tiltak skal vi derfor alltid sørge for å ha et kortfattet dokumentet i form av en varslingsplakat som skal henge tilgjengelig i kjelleren med et skjema som skal opprettes og vedlikeholdes av sekretær og kan brukes ved varsling skriftlig og anonymt. Dette dokumentet skal være lett tilgjengelig for foreningen på relevante kanaler som ukesmail, Info-om-RF-dokumentet og nettsiden.

Alle som er på jobb for RF, som inkluderer funksjonærer, vakter, mellomledere, osv., har ansvar for å melde fra om alle saker om seksuell trakassering som de blir oppmerksomme på. Dette gjelder hele semesteret også utenom de oppsatte skiftene, og særlig om saken gjelder en med et høytstående tillitsverv i foreningen. Ansvarshavende person eller relevant leder har ansvar for å håndtere situasjonen slik at den fornærmede part fortsatt skal føle seg velkommen i RF.

3. Ved mottak av varsel

1. Når du mottar et varsel, skal du finne et skjermet sted å ha samtalen *fortrolig*. Lytt nøye, bekreft det du har hørt og opptre rolig. Gi trygghet og sørg for at den utsatte opplever å bli trodd. Ta notater under samtalen (om det er naturlig) eller umiddelbart etter. Informer om at alt personen forteller deg vil holdes fortrolig, men at du har plikt til å fortelle det videre til ledelsen.

2. Sikre situasjonen for den utsatte og vurder om det er behov for akutt psykisk eller fysisk helsehjelp. Det er ditt ansvar å ivareta personen inntil andre ansvarspersoner overtar.
3. Kontakt internansvarlige eller formann og informer om situasjonen. Dersom saken gjelder en av disse, kontakter du den andre.
4. Internansvarlige/formann har ansvar for videre oppfølging av situasjon, og kan ved behov delegerer ansvar for videre oppfølging til andre i hovedstyret. Ved behov vil disse bistå den utsatte med besøk til legevakt for fysisk og psykisk helsehjelp og for å sikre bevis.
5. Enhver person det er kommet inn varsel mot, skal som hovedregel gjøres kjent med at et varsel foreligger og innholdet i varsel før et vedtak fattes. Tilpasninger, eventuelt fravikelse kan gjøres i samråd med varsler ved fare for gjengjeldelse.
6. Internansvarlige og formann vurderer om varslings-saken skal behandles videre og har ansvar for videre saksgang.

4. Videre saksgang i håndtering av varsler

Det vil alltid være flere personer som er berørt når det kommer en mistanke eller en anklage om grenseoverskridende adferd og/eller overgrep. Alle bør bli ivaretatt. Spesielt gjelder dette den utsatte, den det er varslet om og de som har bistått den utsatte i prosessen. Hensynet til den utsatte vil ha forrang i fasen hvor saken undersøkes.

Videre saksgang består av innledende undersøkelser, vurdering om forholdet skal politianmeldes og individuelle møter med de berørte partene for å få klarhet i hva som har skjedd. På bakgrunn av dette avgjør internansvarlige og formann om foreningens retningslinjer har blitt brutt og hvilke konsekvenser det eventuelt skal få.

Internansvarlige og formann kan sette ned en gruppe bestående av medlemmer av hovedstyret og/eller internansvarlige for å behandle saken. Denne gruppen blir da varslingsutvalget for den aktuelle varslings-saken. I sammensetting av varslingsutvalg skal det tas hensyn til habilitet.

Varsel mottas og undersøkes. Foreningen skal ikke etterforske, men få klarhet i om forholdet er et lovbrudd og om det skal anmeldes. I de fleste saker vil den utsatte alene få bestemme om vedkommende ønsker at forholdet skal anmeldes. I særs grove tilfeller kan hovedstyret vurdere om forholdet vil anmeldes i samråd med den utsatte, for at politiet skal kunne sette i gang en etterforskning.

Ingen anklagede skal ha ansvaret for håndtering av en sak. Når en frivillig er mistenkt/anklaget/anmeldt er det normalt formann med internansvarlige som håndterer saken i tråd med de arbeidsrettslige reglene på området. Dersom formann er anklaget, er det sekretær som håndterer saken, eller kjellermester ved sekretærens frafall. Andre hensiktsmessige tilpasninger kan forekomme ut fra situasjonsbildet.

4.1 Konsekvenser ved brudd

En tillitsvalgt eller deltaker på RFs arrangementer eller annen aktivitet som blir anklaget, mistenkt eller anmeldt for alvorlig trakassering, grenseoverskridende adferd eller overgrep vil som hovedregel bli suspendert fra verv og oppgaver, eller nektes videre deltakelse på foreningens arrangementer, inntil saken er avklart med politi, rettsinstans og i organisasjonen.

Det er hovedstyret som fatter vedtak om suspensjon. Suspensjonen vil stå inntil nytt vedtak er fattet. Suspensjon er her ikke en disiplinær reaksjon, men en midlertidig fratredelse som skjer når det varsles om alvorlige brudd på organisasjonens retningslinjer eller norsk lov.

Ansvarshavende mellomleder, nøkkelansvarlig og ordensansvarlig kan gi midlertidig utestengelse som maksimalt er gjeldende for ut dagen. Dersom den som blir midlertidig utestengt har begått forseelser mot foreningens lover, vist utillatelig oppførsel eller bryter med retningslinjene i dette dokumentet, skal ansvarshavende rapportere dette til hovedstyret som vil behandle saken videre.

Brudd på RFs retningslinjer vil medføre sanksjoner mot den eller de skyldige, etter vurdering av alvorlighetsgrad. Hovedstyret, i samråd med internansvarlige, vil vurdere alvorligheten av eventuelle brudd og fatte vedtak om sanksjoner som står til bruddets alvorlighetsgrad. Vedtaksprosess kan ankes til desisjonsutvalget.

Følgende er mulige konsekvenser ved brudd på retningslinjene:

- Skriftlig advarsel: Ved mindre alvorlige brudd på RFs retningslinjer kan det forelegges en skriftlig advarsel til anklagede/mistenkte før eventuell videre saksgang iverksettes.
- Bortvisning: Deltakere som bryter RFs retningslinjer på arrangement kan bli sendt hjem fra arrangementet.
- Suspensjon: Suspensjon fra verv eller deltakelse på RFs arrangementer eller annen aktivitet i henhold til saksgangen for varslingssaker. Vedtak om suspensjonstid blir fattet av hovedstyret og kan forlenges ved behov.
- Eksklusjon: Eksklusjon fra medlemskap iht. §5 i RFs lover, samt fra all fremtidig deltakelse på organisasjonens arenaer (verv, arrangementer, møter osv).

4.2 Oppfølging i etterkant

Varslingssaker er ofte svært belastende for de involverte og krever at organisasjonen gir god oppfølging, også i etterkant. Ressurspersonene som ble oppnevnt bør være tilgjengelige for partene i en periode etter at vedtak er fattet. RF skal dessuten følge opp mottaker av varsel og andre involverte på en god måte.

4.3 Lagring av informasjon

Informasjon og dokumentasjon fra saksgangen lagres i 3 til 10 år beroende på sakens alvorlighetsgrad. Denne oppbevares sikkert og konfidensielt i tråd med regler for GDPR.

5. Spesielt om utleie

Disse retningslinjene gjelder også ved utleie. Følgende gjelder dersom ansvarlig fra den andre organisasjonen for utleie trakasserer:

- Den ansvarshavende gir beskjed til RFs utleieansvarlig og kjellermester, som tar dialogen videre.
- Ansvarshavende har lov til å avslutte leieforholdet umiddelbart.

6. Definisjoner

En **frivillig i foreningen** er enhver som bidrar tilstrekkelig til foreningens aktiviteter, det vil si noen med verv eller tillitsposisjoner, eller en funksjonær.

Med en **person i lederposisjon** menes her alle som må anses som en leder i en eller annen situasjon, det vil si hovedstyret, lederne av foreningens styrer og utvalg, samt skjenkemestere og baffelmestere.

6.1 Seksuell trakassering

Seksuell trakassering defineres som uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

Dette innebærer at hvis en person føler seg trakassert, har hen blitt trakassert. Opplevelsen skal bli tatt på største alvor og vi skal gjøre det vi kan for å ta vare på vedkommende.

Seksuell trakassering kan utføres på flere forskjellige måter:

- *Fysisk trakassering* omfatter blant annet uønsket berøring, klemming, kyssing, voldtektsforsøk og voldtekt.
- *Verbal trakassering* omfatter blant annet seksuelle hentydninger og forslag, kommentarer om kropp, utseende eller privatliv.

- *Ikke-verbal trakassering* omfatter blant annet nærgående blikk, kroppsbevegelser, visning av seksuelle bilder, blotting og liknende.

Seksuell trakassering kan også deles inn etter alvorlighetsgrad. Om trakasseringen kvalifiserer til alvorlig eller svært alvorlig er en subjektiv mening den enkelte har. Eksempelene nevnt under er et forslag. Konsekvensene av svært alvorlig seksuell trakassering vil også inkludere konsekvensene for alvorlig seksuell trakassering osv.

- **Utilsiktet¹ seksuell trakassering** er hendelser der en person har opplevd seksuell trakassering, mens den som trakasserte mener handlingen ble gjort med utelukkende gode hensikter.
 - Dersom et slikt tilfelle blir rapportert skal ansvarshavende samle et hensiktsmessig antall utenforstående², og disse skal vurdere om saken er handlingspliktig.
 - Dersom en person opplever **utiltsiktet seksuell trakassering** fra en annen gjest og det blir vurdert som handlingspliktig, skal dette håndteres ved å gi den som utførte det beskjed/advarsel. Dersom flere eller samme person opplever det etter gitt beskjed/advarsel rykker det opp til **seksuell trakassering**.
 - Eksempler på dette kan være uskyldig flørting, å be ut på en drink, å berøre en annens kropp ved et uhell, osv.
- **Seksuell trakassering** er hendelser der en person/personer har opplevd seksuell trakassering, som ikke kvalifiserer som **utiltsiktet**, og som heller ikke kvalifiserer til **alvorlig**. Dersom eksempler fra dette punktet gjentar seg over flere anledninger, rykker det opp til **alvorlig** eller **svært alvorlig**.
 - Eksempler på dette kan være kommentarer på utseende, spørsmål om sex nå eller senere, å med hensikt komme borti lår, rumpe, underliv eller bryster for så å mene det ikke var meningen, seksualiserte blikk, stirring, masing og forespørsler etter avslag, osv.

1 Utenforstående: personer som ikke er direkte involvert, men relevant i håndteringen av saken.

2 Utilsiktet betydning: ikke tilsiktet; som ikke er gjort med hensikt

- **Alvorlig seksuell trakassering** er hendelser der en person har opplevd seksuell trakassering som fører til at den som blir trakassert ikke ønsker å oppholde seg i nærheten av den som trakasserte lenger, eller føler seg utrygg i en liknende situasjon i fremtiden.
 - Dersom eksempler nevnt i **seksuell trakassering** oppleves som **alvorlig**, skal det håndteres som **alvorlig seksuell trakassering**.
 - Eksempler på dette kan være gjentatte seksualiserte blikk, gjentatt stirring, gjentatt berøring, berøring med hensikt, direkte forespørsler om seksualiserte handlinger, å holde fast en person, meldinger over telefon, e-post, sosiale medier med seksualisert innhold osv.

- **Svært alvorlig seksuell trakassering** er hendelser der en person har opplevd seksuell trakassering i så stor grad at det fører til redusert psykisk helse eller fysisk helse.
 - Dersom eksempler nevnt i **alvorlig seksuell trakassering** eller **seksuell trakassering** oppleves som **svært alvorlig**, skal det håndteres som **svært alvorlig seksuell trakassering**.
 - Eksempler på dette kan være voldtekt, voldtektsforsøk, blotting, trusler osv.